خبر

باز هم یک دستورالعمل جدید ارزی

بازخرید ارز فروخته‌شده بانک‌ها فقط با قیمت روز

■ **ایسنا:** بانک مرکزی بازخرید ارزهای فروخته شده قبلی از سوی بانک‌ها را به نرخ روز اعلام کرد. بانک مرکزی طی بخش‌نامه‌ای به ۱۰بانک کشور، مکانیسم فروش ارزهای رایج در شبکه بانکی کشور را مشخص کرد و به اعلام خودش به واردکنندگان کالا و خدمات اطمینان داده که بانک‌های عامل موظف شدند ارز مورد تقاضای گروه مذکور را به هر میزان برای مصارفی که در آینده خواهند داشت به فروش برسانند. در این باره، پیرو بخشنامه قبلی به بانک‌های ملی، توسعه صادرات، سپه، کشاورزی، صنعت و معدن، مسکن، صادرات ایران، ملت، تجارت و رفاه کارگران اعلام شده است: «بازخرید تمام یا قسمتی از ارزهای فروخته شده به متقاضیان، با نرخ خرید رسمی ارز در سرزمین اصلی در روز مراجعه متقاضی به آن بانک خواهد بود.» ضمنا طبق اطلاعیه قبلی، فروش ارز به هر میزان امکان‌پذیر بوده و مبلغ مربوطه به همان میزان به حساب ارزی مفتوحه با مکانیسم تعیین شده در اطلاعیه قبلی منظور می‌شود. پیش از این بانک‌ها در صورت بازخرید ارز قبلی، آن را به همان قیمتی که فروخته بودند پس می‌گرفتند اما حالا باید آن را به نرخ روز پس بگیرند. شرایط پیشین به این شرح بوده است: ۱ـ در زمان فروش ارز، حساب ارزی متقاضی به میزان ارز فروخته شده بستانکار شود. ۲ـ وجوه ریالی ارزهای فروخته شده برای خرید ارز باید تا پایان همان روز کاری به حساب بانک مرکزی واریز شود. ۳ـ در صورت خرید ارز، طبق بندهای بالا پس از ارایه مدارک لازم طبق مقررات برای واردات کالا و خدمات از طریق گشایش اعتبار اسنادی، ثبت سفارش برات اسنادی و حواله، در موقع پرداخت وجه، مراتب به اداره بین‌الملل بانک مرکزی مبنی بر تامین وجه مربوط، منعکس شده و همزمان حساب ارزی مشتری به همان میزان بدهکار شود. ۴ـ ارزهای فروخته شده و واریزی به حساب‌های ارزی واردکنندگان، قابل استفاده و برداشت توسط آن بانک و مشتری نبوده و صرفا از سوی خود صاحب حساب (بدون حق واگذاری و توکیل به غیر) برای واردات کالا و خدمات براساس مقررات سرزمین اصلی قابل استفاده است. ۵ـ استفاده از این ارزها منوط به نگهداری مبالغ مربوط به مدت حداقل شش ماه در حساب مشتری بوده و قبل از سررسید شش ماه، صرفا امکان بازخرید ارز مذکور به نرخ روز فروش ارز به مشتری وجود خواهد داشت.

حسینی: پردرآمدها انصراف دهند

■ **فارس:** وزیر اقتصاد با بیان اینکه هدفمندکردن یارانه‌ها گامی محکم برای اجرای عدالت است، گفت: افرادی که از تمکن مالی بیشتری برخوردار هستند در صورت عدم نیاز با استفاده از خوداظهاری این فرصت را در اختیار طبقه کم‌درآمد قرار دهند.

خرید هواپیماهای ۱۰۰ نفره

■ **فارس:** وزیر راه و شهرسازی گفت: به زودی تعدادی هواپیمای کوتاه‌برد صدنفره را خریداری می‌کنیم و در اختیار ناوگان هوایی کشور قرار می‌دهیم. علی نیکزاد اظهار داشت: با ورود این هواپیماها به ناوگان حمل‌ونقل هوایی کشور به یقین شاهد افزایش پروازها در نقاط مختلف به ویژه استان اردبیل خواهیم بود که این به تقویت ناوگان هوایی کشور نیز کمک می‌کند. این مسوول به خریدهای ماه‌های آینده شرکت هواپیمایی اشاره کرد و بیان داشت: از مدیرعامل فرودگاه‌های کشور خواسته‌ایم تا در این خریدها، دستگاه کمک ناوبری فرودگاه اردبیل را در اولویت قرار دهد و انتظار می‌رود تا پایان امسال شاهد نصب این دستگاه پیشرفته باشیم.

انتصاب معاون نظارت بانک مرکزی

■ **ایسنا:** رییس‌کل بانک مرکزی که چندی پیش از تشکیل معاونت نظارت در بانک مرکزی به منظور تقویت نظارت در این بانک خبر داده بود، معاون جدید خود در این حوزه را منصوب کرد. محمود بهمنی روز پنجشنبه ابراهیم درویشی را به عنوان معاون نظارتی این بانک منصوب کرد.

مدیرعامل «انی»: شک دارم اروپا نفت ایران را تحریم کند

■ گزارش خبرنگار «شرق» از دیدار وزرای نفت ایران و آنگولا و برنامه هیات ایرانی در کنگره جهانی نفت

ادامه از صفحه اول

به نظر شما قیمت نفت در سال‌های آینده به چه رقمی خواهد رسید؟

سوال سختی است. چون واقعا نمی‌توانم پیش‌گویی کنم. باید به تولید نفت، بیشتر توجه شود. می‌دانیم که بشر در حال رشد است و به منابع انرژی بیشتری نیاز دارد. پس باید بستر لازم را برای تولید بیشتر انرژی به وجود آورد.

شما به صورت کلی به سوالم پاسخ گفتید ولی می‌خواهم شفاف‌تر پاسخ شما را بشنوم.

منابع جدید نفت از جاهایی می‌آیند که توسعه آنها بسیار هزینه دارد. پس این دلیلی است که قیمت نفت در آینده افزایش یابد.

فکر می‌کنید قیمت نفت در پنج سال آینده به ۲۰۰ دلار برسد؟

واقعا نمی‌توانم پیش‌بینی کنم.

اجازه بدهید یک سوال صریح از شما بپرسم آیا شما مخالف تحریم ایران هستید؟

واقعا نمی‌توانم این بحث را به صورت صادقانه با شما انجام دهم، زیرا کنگره جهانی نفت بیشتر به مسایل تکنیکی و فنی، ایمنی و سلامتی و مسوولیت‌پذیری اجتماعی در صنعت توجه می‌کند و به مسایل سیاسی توجه نمی‌کند.

رفتار غیرمعمول زیمنس با طرف ایرانی

ایران با هیاتی ۷۰ نفره در کنگره جهانی نفت و نمایشگاه حاشیه‌ای آن شرکت کرد. چهار شرکت اصلی وزارت نفت در کنار هم غرفه بزرگی داشتند. استقبال از غرفه ایران اما چنان که باید نبود. شرایط بین‌المللی سخت ایران بر تعامل شرکت‌های نفتی با شرکت‌های ایرانی حاضر در نمایشگاه نفت هم تاثیرگذار بود. به گفته یک منبع آگاه نفتی یکی از کارمندان شرکت زیمنس، کارت ویزیتش را به یکی از مدیران نفتی ایران می‌دهد. رییس‌اش اما، از او می‌خواهد که در حرکتی غیرمعمول، بازگردد و کارت ویزیت را از مدیر ایرانی پس بگیرد. زیمنس همین حالا حدود دو میلیارد دلار در ایران قرارداد دارد و چنین برخوردی هر چند ممکن است سلیقه شخصی مدیر حاضر در نمایشگاه زیمنس باشد اما باید پاسخ قاطعی از طرف ایران دریافت کند. «شرق» با حضور در غرفه زیمنس، از یکی از مسوولانش می‌خواهد که در این‌باره توضیح دهد که او اظهار بی‌اطلاعی می‌کند. غرفه زیمنس کنار غرفه ایران بود.

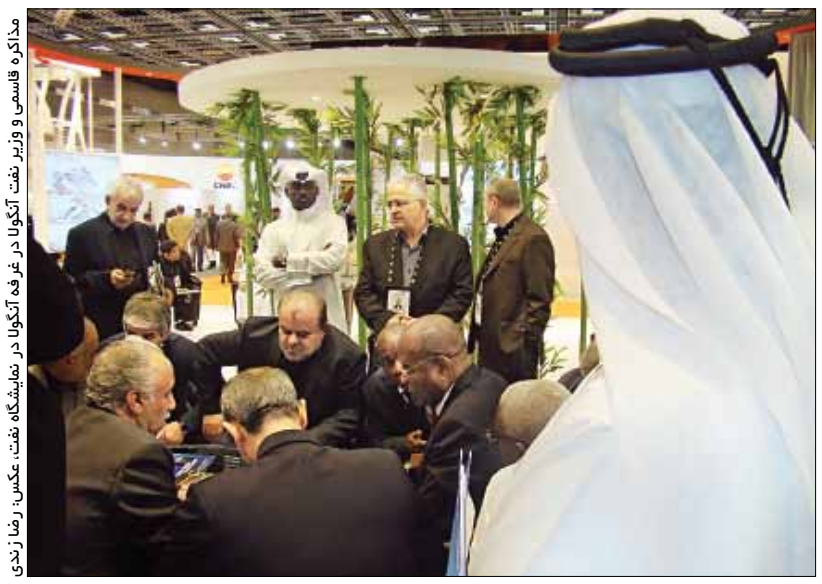

مذاکره قاسمی و وزیر نفت آنگولا در غرفه آنگولا در نمایشگاه نفت، عکس: رضا زندی

تغییر وزرا- حذف برنامه

علاوه بر سخنرانی وزیر نفت در جلسه وزارتی کنگره جهانی نفت که بلافاصله بعد از مراسم افتتاحیه برگزار شد، یک جلسه هم برای مقامات ایران برگزار شد که مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران، مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش، مدیرعامل شرکت ملی پتروشیمی و معاون بین‌الملل وزارت نفت در آن حضور داشتند. این جلسه در برنامه رسمی کنفرانس نیامده بود؛ برنامه‌ای که تمام جزییات را بیان کرده بود، بنابراین به جز شرکت‌کنندگان ایرانی، تعداد محدودی خارجی در جلسه حضور داشتند. سخنرانی‌ها هم به فارسی ایراد می‌شد. وقتی نوبت به سخنرانی خالدی، معاون بین‌الملل وزارت نفت رسید، دفتریان، رییس انجمن نفت ایران از او خواست تا به دلیل نبود مترجم سخنانش را به انگلیسی بگوید. «شرق» از محمدعلی عمادی، مدیر پژوهش شرکت ملی نفت ایران می‌خواهد تا درباره عدم درج جلسه مربوط به ایران در برنامه کنفرانس توضیح دهد: «این اتفاق به دلیل تغییر برنامه آقای وزیر برای حضور در اجلاس رخ داد و چون زمان گذشته بود امکان تغییر برنامه کنفرانس نبود.»

آقای عمادی، از سه سال پیش معلوم بود که این اجلاس چه زمانی و در کجا برگزار می‌شود. فکر نمی‌کنید این حرف‌ها توجیه است؟

خیر. عرض کردم آقای وزیر برنامه‌شان تغییر کرد و با هواپیمای اختصاصی آمدند. ضمن اینکه ما آخرین کشوری بودیم که تصمیم گرفتیم در اجلاس شرکت کنیم.

چرا این تصمیم را دیر گرفتید؟

در دو و نیم سال گذشته سه نفر به‌عنوان مسوول وزارت نفت تغییر کرده‌اند. با توجه به هزینه‌ها و حساسیت دستگاه‌های نظارتی برخی تردید داشتند که در این کنگره شرکت کنیم اما با آمدن آقای قاسمی، ایشان تصمیم گرفتند با قوت در این اجلاس شرکت کنیم.

چرا وزیر نفت عربستان به اجلاس نیامد؟

علی النعیمی قرار بود بیاید اما گفته شد به دلیل اختلافاتی که دارند، نیامده‌اند. به همین دلیل قطری‌ها در لحظات آخر وزیر نفت بحرین را جایگزین ایشان در جلسه وزارتی کردند.

از ماجرای زیمنس خبر دارید؟

«من هم شنیده‌ام البته می‌دانید که فضا کمی سخت شده است.»

یک منبع آگاه در کنگره جهانی نفت به «شرق» گفت: «ایران به دلیل تحریم مجبور شد حق عضویتش را به صورت نقدی به دبیرخانه شورای جهانی نفت پرداخت کند.»

مدیرعامل شل به قاسمی چه گفت

در حاشیه کنگره جهانی نفت، نمایشگاه بزرگی با حضور شرکت‌های ملی و بین‌المللی برگزار شد. همه نفتی‌های دنیا یک جا جمع شده بودند. قطر در همین نمایشگاه، یک قرارداد ۴/۵میلیارد دلاری با شرکت شل امضا کرد. براساس این قرارداد یک واحد پتروشیمی با ظرفیت ۱/۵میلیون تن در سال از منو اتیلین و ۳۰۰هزار تن مواد اولفین احداث خواهد شد و در سال ۲۰۱۷ به بهره‌برداری خواهد رسید. شل ۲۰درصد در این قرارداد سهم دارد. شل به تازگی واحد بزرگ ۱۹میلیارد دلاری GTL (تبدیل گاز به فرآورده) را در قطر افتتاح کرد. وقتی رستم قاسمی در بازدید از نمایشگاه به همراه سایر وزرا به غرفه شل رسید، مدیر اجرایی شل ضمن توضیح درباره واحد GTL ساخته شده در قطر به وزیر نفت ایران گفت: «آقای وزیر، ما درباره این پروژه با وزرای پیش از شما در ایران زیاد صحبت کرده بودیم.»

دیدار قاسمی با وزیر نفت آنگولا

هفته آینده وزیر نفت به وین می‌رود تا در صدوشصتمین جلسه اوپک شرکت کند. رستم قاسمی قرار بود در حاشیه کنگره جهانی نفت با برخی وزرای اوپکی رایزنی کند. وقتی بازدید قاسمی از نمایشگاه تمام شد به غرفه آنگولا رفت و با وزیر نفت این کشور چند دقیقه‌ای صحبت کرد. چند معاون قاسمی هم او را همراهی می‌کردند.

نام خلیج‌فارس نبود

بیستمین کنگره جهانی نفت در حالی به پایان رسید که موضوع ایران در آن داغ بود. اما یک موضوع بیش از همه آزاردهنده بود که مغفول ماند. در نقشه رسمی اجلاس، نام خلیج‌فارس به نام خلیج درج شده بود. آیا نباید ایران حداقل یک نامه اعتراضی برای ثبت در اسناد بدهد؟

واردات بی‌رویه به افشاگری رسید

دولتی‌ها در برزخ نامه‌های دردسرساز

شرق: کمتر کسی فکر می‌کرد واردات بی‌رویه پس از تولیدکنندگان دامن دولتی‌ها را نیز بگیرد و مجموعه‌های صنعت معدن و تجارت و جهاد کشاورزی رودرروی یکدیگر قرار گرفته و دست به افشاگری و انتشار اسناد و نامه‌های ردوبدل شده بزنند. نامه‌هایی که طی روزهای اخیر سروصداهای زیادی را به پا کرده است. سروصدایی که با یارکشی رسانه‌ای نیز همراه بوده و وزارتخانه‌های یاد شده با نزدیک شدن به برخی خبرگزاری‌ها اقدام به انتشار اسناد مورد نظر کرده‌اند. در این میان اما به نظر می‌رسد دست وزارت صنعت، معدن و تجارت پرتر از وزارت جهاد کشاورزی است، چرا که با استناد به نامه‌ها و درخواست‌های غضنفری و بعضی از معاونان برای رفع ابهام و بدون جواب ماندن استعلام‌های صورت گرفته، وزارت جهاد کشاورزی را به گوشه رینگ هدایت کرده است. در همین راستا معاون مدیرکل دفتر مقررات صادرات و واردات سازمان توسعه تجارت از ابهامات و تناقض‌های وزارت جهاد کشاورزی در واردات محصولات کشاورزی خبر داد. ساسان خدایی گفت: اگر وزارت جهاد کشاورزی قصد عدم ورود اقلام کشاورزی را داشت در نامه‌هایی که به وزارت صنعت، معدن و تجارت در راستای اجرای ماده ۱۶ قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی می‌فرستاد، مرتبا نظرات خود را تغییر نمی‌داد و به صراحت ممنوعیت ورود محصولات کشاورزی را در تمام نامه‌های خود تاکید می‌کرد. خدایی تصریح کرد: در نامه‌های ارسالی وزارت جهاد کشاورزی به وزارت صنعت، معدن و تجارت ابهام، کلی‌گویی و مشخص نبودن مصادیق کالا و محصولات کشاورزی به وضوح دیده می‌شود. این در حالی است که نیکبخت، معاون وزیر جهاد کشاورزی در این رابطه می‌گوید: ۱۵ شهریور سال ۸۹ اولین مکاتبه وزیر جهاد کشاورزی با وزارت بازرگانی صورت گرفت. در این نامه اعلام شد از تاریخ نامه ثبت سفارش برای محصولاتی مانند توت‌فرنگی، برگه‌آلو، سیب‌زمینی، پیاز و انواع میوه‌ها شامل سیر فرانسوی، گلابی‌چینی، پرتقال مصری و شیرخشک و فرآورده‌های لبنی تا اطلاع‌رسانی انجام نشود. بر اساس این گزارش، این نامه در پانزدهم شهریور سال ۸۹ به وزارت بازرگانی سابق رسیده که حاوی فهرستی مشتمل بر ۴۹ قلم کالا با حقوق ورودی و شرایط واردات تجدیدنظر شده بوده است. در عین حال، وزارت بازرگانی سابق نیز نامه موردنظر وزارت جهاد کشاورزی را در ۲۴ شهریور سال ۸۹ به رییس‌کل گمرک جمهوری اسلامی ایران و همچنین به دفتر واردات گمرک در راستای اجرای ماده ۱۶ قانون بهره‌وری کشاورزی اعلام کرده است. نیکبخت در رابطه با نامه دوم نیز توضیح داد: ۱۹ مهر سال ۸۹ مکاتبه دوم با وزیر بازرگانی انجام شد که ضمن تاکید به مفاد نامه قبلی، جدول تعرفه برخی محصولات کشاورزی عنوان شد تا در صورتی که بعدا نیاز به واردات باشد براساس این تعرفه‌ها عمل شود. به نظر می‌رسد معاون وزیر کشاورزی از تعداد نامه‌های ردوبدل شده بین دو وزارتخانه بی‌خبر است، چرا که بر اساس نامه‌های منتشر شده توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت دومین نامه وزارت جهاد کشاورزی در تاریخ ۲۷ شهریور سال ۸۹ به وزارت بازرگانی ارسال شده است که این مکاتبه، منضم به فهرستی مشتمل بر ۸۰ ردیف تعرفه شامل ۳۲۳ قلم کالا و محصولات کشاورزی با حقوق ورودی و شرایط واردات جدید بوده است. در این نامه، وزارت جهاد کشاورزی متذکر شده است که تمامی واردکنندگان قبل از هر اقدامی برای ورود کالاهای مذکور باید، مجوز واردات بر اساس سیاست‌ها و ضوابط اعلام شده را از سوی وزارت جهاد کشاورزی از این وزارتخانه اخذ کنند. این درحالی است که وزارت بازرگانی سابق، این نظرات را تنها سه روز بعد از دریافت نامه جدید وزارت جهاد کشاورزی، طی نامه‌ای در تاریخ ۳۰ شهریور سال ۸۹ عینا برای اجرا به گمرک جمهوری اسلامی ایران منعکس کرده است. سومین نامه وزارت جهاد کشاورزی نیز در تاریخ ۱۹ مهر سال ۸۹ به وزارت بازرگانی سابق ارسال شده است و در آن، ثبت سفارش فهرست جدیدی مشتمل بر ۱۸۷ قلم و ردیف کالا با شماره‌های تعرفه‌های موجود در کتاب مقررات صادرات و واردات، فقط می‌تواند با رعایت حقوق ورودی، زمان‌بندی و ملاحظات اعلام شده صورت گیرد. پس از این نامه به گفته مسوولان وزارت صنعت، معدن و تجارت ابهامات موجود در نامه‌های جهاد کشاورزی راه فراری بود برای برخی از تجار و بازرگانان که باوجود پیگیری، گوشزد و درخواست از این وزارتخانه نه تنها اقدامی در این راستا صورت نگرفت بلکه نماینده وزارت جهاد کشاورزی در یکی از کمیته‌های تخصصی اقدام به پاره کردن صورت‌جلسه‌ای می‌کند که از نظر وی منافع وزارت جهاد کشاورزی را تامین نمی‌کرده است. بر اساس این گزارش به دلیل پاره‌ای از ابهامات، گمرک در اجرای تغییرات تعرفه‌ای موصوف و برداشت‌های مختلفی که از متن صدر و تبصره ذیل ماده ۱۶ قانون بهره‌وری کشاورزی به ذهن متبادر می‌شود و همچنین بلاتکلیفی انبوهی از متقاضیان در گمرکات، وزیر بازرگانی را بر آن داشت که در تاریخ ۲۲ مهر سال ۸۹ ابهام به وجود آمده را از معاونت حقوقی ریاست‌جمهوری استعلام کند. معاونت حقوقی رییس‌جمهوری نیز طی نامه مورخ هفتم آذر سال ۸۹ مستند به نسخ قوانین موجود و رویه معمول و همچنین مشروح مذاکرات نمایندگان مجلس، وضع تعرفه موثر کالاها و محصولات کشاورزی را کماکان برعهده دولت دانست. در واقع، ابهامات و برداشت‌های مختلف صورت پذیرفته در راستای اجرای ماده ۱۶ قانون بهره‌وری کشاورزی و فشار متقاضیان مبنی بر تعیین تکلیف وضعیت کالاهای واصله به گمرکات اجرایی از یک طرف و نگرانی از تبعات ناشی از تورم اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها از سوی دیگر، دولت را بر آن داشت که در راستای تسهیل و تسریع در اجرا، همسو کردن و هماهنگی هرچه بیشتر نظرات بخش‌های مختلف دولت و نیز اجرای صحیح و کامل ماده ۱۶ قانون موصوف در تاریخ اول آبان سال گذشته، اقدام به صدور مصوبه‌ای کند که این مصوبه توسط نمایندگان ویژه رییس‌جمهور در کارگروه تنظیم بازار صادر شده است. دفتر مقررات واردات و صادرات سازمان توسعه تجارت ایران نیز به عنوان مسوول دبیرخانه کمیسیون ماده یک، طی مکاتبات عدیده‌ای درخواست مذکور را عنوان کرده که باز هم متاسفانه پاسخی برای تکمیل اطلاعات اولیه کارشناسی جهت ردیف تعرفه‌های پیشنهادی از سوی وزارت جهاد کشاورزی دریافت نشد. در سال ۹۰ نیز فرآیند اجرای ماده ۱۶ قانون افزایش بهره‌وری محصولات کشاورزی مطابق آخرین نامه وزیر جهاد در تاریخ ۱۹ مهر سال ۸۹ در حال اجرا بود که نامه‌ای در تاریخ چهارم خرداد سال ۹۰ از سوی وزیر جهاد کشاورزی به وزارت بازرگانی سابق ارسال شد. وزارت جهاد در پاسخ به نامه وزیر بازرگانی اعلام کرد که در بند «۷» نامه مذکور، درخصوص ثبت سفارشاتی که قبل از ابلاغ نامه ۱۱ خرداد سال ۹۰ آن وزارتخانه صورت گرفته است، کالاها با رعایت حقوق مکتسبه ناشی از ماده ۱۱ آیین‌نامه اجرایی مقررات صادرات و واردات، قابل ورود است. در بند آخر نامه نیز با وجود ابهامات موجود و مطروحه از سوی وزیر بازرگانی، صرفا برای اجرای مفاد نامه ۱۱ خرداد سال ۹۰ تاکید شد و همچنان وزارت بازرگانی در اجرای مفاد نامه ۱۱ خرداد سال ۹۰ وزارت جهاد کشاورزی در هاله‌ای از ابهام و سوالات بدون پاسخ، باقی ماند.

طلا

ماراتن سکه ادامه دارد

■ **شرق:** بازار سکه و طلا امروز در حالی به روی مشتریان و معامله‌گرانش باز شد که هفته گذشته را خیلی‌ها در صف‌های بلند سکه گذراندند و شب را به روز رساندند. اختلاف قیمت سکه در بازار آزاد و دولتی که بین ۷۰ تا ۹۰ هزار تومان در نوسان بوده هفته گذشته آنچنان جذاب بود که مردم پتو به دست به شعب بانک ملی می‌رفتند. روزهای اول ثبت‌نام از ساعت یک نیمه شب شروع می‌شد اما رقابت که جدی‌تر شد ساعت آغاز ماراتن از نیمه شب تا چهار و پنج عصر عقب‌نشینی کرد. نتیجه این ماراتن هم برای چند ده نفر خرید و سود ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزار تومانی است و برای بقیه خستگی و گلاویز شدن و دست آخر هم دست خالی برگشتن و تجدید قوا برای یک مبارزه دیگر. این در حالی است که با وجود عرضه سکه در شعب بانک‌ها و حراج سکه و شمش در بانک کارگشایی قیمت‌ها تغییر چندان محسوسی نداشته‌اند و شکاف قیمت رسمی و غیررسمی کماکان چشمگیر است. به این ترتیب قیمت سکه طرح جدید همچنان در اطراف مرز ۶۰۰ هزار تومان حرکت می‌کند و حتی در آخرین روز معاملاتی هفته ارزش این نوع از مسکوکات طلایی سه هزار تومان گران شد. سکه طرح قدیم هم مانند روز چهارشنبه روی قیمت ۶۱۰ هزار تومان اصرار داشت.

طلا و سکه	قیمت (تومان)	تغییر (تومان)
بهار آزادی طرح قدیم	۶۱۰۰۰۰	–
بهار آزادی طرح جدید	۵۹۵۰۰۰	+۳۰۰۰
نیم سکه بهار آزادی	۲۸۵۰۰۰	−۳۰۰۰
ربع سکه بهار آزادی	۱۴۵۰۰۰	−۱۰۰۰
هر مثقال طلای ۱۸ عیار	۲۵۷۴۵۰	–
یک گرم طلای ۱۸ عیار	۵۵۸۷۰	–

دلار

نوسان در بازار ارز

■ **شرق:** هفته گذشته در شرایطی که همه نگاه‌ها معطوف بازار سکه و صف‌های چندصدمتری مردم برای خرید مسکوکات طلایی بود، انواع ارزهای رایج در بازار آزاد تقریبا با شیبی قابل‌توجه رو به صعود بود. در روز آخر هم اگرچه قیمت دلار کاهش یافت اما باز هم به کمتر از مرزهزار و ۳۵۰تومان نرسید. روز چهارشنبه قیمت دلار در بازار آزاد آن‌طور که صرافها و فعالان رسمی بازار می‌گفتند تاهزار و ۳۷۵تومان هم بالا رفت هر چند که در ادامه نرخها در رقم‌هزار و ۳۶۵تومان به ثبات رسید. در آخرین روز کاری هفته اما قیمت‌ها تعدیل شد. هردلارآمریکا در هفدهمین روز آذرهزار و ۳۳۰تومان از سوی صرافها خریداری می‌شد وهزار و ۳۵۰تومان فروش می‌رفت یعنی ۱۰تومان کمتر از روز چهارشنبه. یورو واحد پول اتحادیه اروپا هم شاهد افت دوتومانی بود. یورو در آخرین روز کاری هفته،هزار و ۸۴۰تومان خریداری می‌شد وهزار و ۸۵۰تومان فروش می‌رفت.پوند انگلیس هم روز پنجشنبه از جای خود تکان نخورد و در قیمت دوهزار و ۱۷۵تومان به ثبات رسید.

ارز	قیمت (تومان)	تغییر (تومان)
دلار آمریکا	۱۳۵۰	−۱۰
یورو	۱۸۵۰	−۲
پوند انگلستان	۲۱۷۵	–
دلار کانادا	۱۳۸۰	+۵
یک‌صد ین ژاپن	۱۷۶۰	+۱۰
درهم امارات	۳۷۹	–

بورس

خون تازه در رگ‌های بورس

■ **شرق:** در هفته منتهی به ۱۶آذر اگرچه تعداد روزهای معاملاتی کم بود و تعطیلات میان‌هفته‌ای بر اساس یک سنت معمول باید به کم‌رمق‌تر شدن معاملات منجر می‌شد اما بازار تصمیم گرفت اولین واکنش‌ها به کمرنگ‌تر شدن احتمال تشدید تحریم‌ها را در همین روزها نشان بدهد. در نتیجه، شاخص کل که مدت‌ها بود روی رشد سه‌رقمی را ندیده بود در سه‌روز کاری بخشی از نزول‌های روزهای پیش را جبران کرد. به این ترتیب، تالار شیشه‌ای در هفته نیمه‌تعطیل گذشته، شاهد کاهش حجم و ارزش معاملات بود ولی برخلاف سایر هفته‌ها، رونق به بورس تهران بازگشت و با افزایش نسبی قیمت سهام شرکت‌ها سهامداران نگران را خوشحال کرد. در این هفته رشد ۶۴۶ واحدی شاخص بورس به همراه بازدهی۲/۷درصدی در هفته گذشته موجب شد تا پس از هفته‌ها انتظار و نگرانی رونق به بازار سرمایه برگردد و پس از مدت‌ها رکود موجب خوشحالی سهامداران شود. به این ترتیب، وقوع تحولات بین‌المللی در کنار جذاب شدن قیمت سهام موجب شد تا در روند معاملات، بورس تهران در مدار مثبت بچرخد. در این هفته، سهام شرکت‌هایی همچون صدرا و بانک صادرات، شرکت‌های پتروشیمی و خودرویی که با افت‌های سنگین مواجه شدند نیز به مدار مثبت تغییر جهت دادند؛ این در حالی است که به اعتقاد کارشناسان علت بازگشت رونق به بورس تهران کاهش فشارهای سیاسی به ایران است.

شرح	هفته جاری	تغییر
ارزش کل (میلیاردریال)	۱/۱۳۷	−۷۴/۲
معامله شده (میلیون سهم)	۴۴۶	−۶۵/۸
دفعات معامله	۴۴/۴۳۴	−۴۱/۰
تعداد خریداران	۱۵/۳۴۴	−۲۸/۵
روزهای فعالیت	۳	−۴۰/۰

عرضه نامحدود ارز به واردکننده‌ها

واردکنندگان خوشبخت‌تر می‌شوند

شرق: باز هم رییس کل بانک مرکزی گفته قدیمی خود را تکرار کرد و بار دیگر به واردکنندگان اطمینان داد که بانک‌ها موظفند ارز مورد نیاز این بخش را تامین کنند و دیگر نیازی نیست که آنها برای تامین ارز مورد تقاضای خود به بازار آزاد مراجعه کنند. اما این بار قضیه فرق می‌کند، زیرا بهمنی گفته اخیر خود را در چند روز پیش تبدیل به بخشنامه و آن را راهی ۱۰ بانک مورد نظر خود کرد. بانک مرکزی در دهم آذر سال جاری طی بخشنامه‌ای مکانیسم فروش ارزهای رایج در شبکه بانکی کشور را مشخص کرد و به واردکنندگان کالا و خدمات اطمینان داد که بانک‌های عامل ارز مورد تقاضای گروه مذکور را به هر میزان برای مصارفی که در آینده خواهند داشت به فروش برسانند. این بانک شش روز بعد یعنی در ۱۶ آذر پیرو این بخشنامه به بانک‌های ملی، توسعه صادرات، سپه، کشاورزی، صنعت و معدن، مسکن، صادرات ایران، ملت، تجارت و رفاه کارگران اعلام کرد: «بازخرید تمام یا قسمتی از ارزهای فروخته شده به متقاضیان، با نرخ خرید رسمی ارز در سرزمین اصلی در روز مراجعه متقاضی به آن بانک خواهد بود.» ضمنا طبق اطلاعیه قبلی، فروش ارز به هر میزان امکان‌پذیر بوده و مبلغ مربوطه به همان میزان به حساب ارزی بازشده با مکانیسم تعیین‌شده در اطلاعیه قبلی منظور می‌شود. با این اقدام رییس کل بانک مرکزی که جدیدا جنبه کتبی و رسمی یافته پیشتر بارها و بارها به صورت شفاهی و از طریق خبرگزاری‌های رسمی به اطلاع واردکنندگان رسید، نیز اتفاقی در بازار ارز نیفتاد. حتی تغییر معاون ارزی بانک مرکزی هم نتوانست مانع از تلاطم‌های این بازار شود. گمان می‌رود تکرار دوباره این گفته در قالب رسمی و قانونی، بانک مرکزی را وارد فاز تازه‌ای از تبلیغات برای مهار بازار ارز کرده باشد. با این اقدام احتمال دارد ناآشنایان به بازار ارز که اغلب سفته‌باز و دلال هم هستند اندکی پا را از بازار پس بکشند اما به محض اینکه بی‌اثر بودن این بخشنامه را ببینند دوباره وارد بازار شده و به سودآوری خود ادامه خواهند داد. کارشناسان اقتصادی و به‌ویژه فعالان این حوزه اقدام اخیر بانک مرکزی را در متعادل کردن بازار ارز و تک نرخی کردن آن بی‌تاثیر می‌دانند و از عوامل دیگری نام می‌برند که موجب شده واردکنندگان ترجیح دهند دلار مورد نیاز خود را با پرداخت هزینه بیشتر از بازار آزاد و با اختلاف قیمتی حدود ۲۵۰ و گاه تا ۳۰۰ تومان نسبت به نرخ دولتی آن خریداری کنند. علی فتاحی که یک فعال اقتصادی است و کتابی نیز با عنوان «سرمایه‌داری دولتی در ایران» منتشر کرده در گفت‌وگو با شرق از جزییات بیشتر این اتفاق می‌گوید؛ جزییاتی که کمتر به آن پرداخته شده است. او به صراحت می‌گوید: «بازار ارز محال است که با این بخشنامه سروسامان یابد، چراکه مشکل جای دیگری است. تحریم‌های یک‌جانبه علیه ایران موجب عدم پذیرش اعتبارات اسنادی بانک‌های ایرانی شده است. بسیاری از کشورها ال‌سی ایران را نمی‌پذیرند. کشور چین که در این چند ماه تبدیل به اولین شریک تجاری ایران شده نیز به سختی ال‌سی‌های ایران را می‌پذیرد. در چنین شرایطی تجار ایرانی به سمت خرید نقدی که اصطلاحا به آن «TT» گفته می‌شود، روی آورده‌اند. بنابراین آنها ناچارند دلار مورد نیاز خود را از بازار آزاد تهیه کنند.

صرافان چگونه این پول‌ها را بین خود منتقل می‌کنند؟

از طریق قاچاق؛ یعنی صرافان دلارها را به قاچاقچی‌ها می‌دهند و آنها از هر طریق ممکن آنها را به مقصد مورد نظر خود منتقل می‌کنند.

با این روش مسلم است که بانک مرکزی کنترلی بر این روند ندارد.

بله، نه تنها بانک مرکزی، بلکه سایر ارگان‌های مربوطه نیز هیچ‌گونه کنترلی بر این شیوه از نقل و انتقال ارز نخواهند داشت.

مسوولان و به‌ویژه بهمنی همواره تاکید کرده‌اند، ایران از ذخایر ارزی کافی برخوردار است و هیچ نگرانی در این زمینه وجود ندارد. حتی بهمنی در یکی از گفت‌وگوهای خود با صدا و سیما از بمباران ارزی هم خبر داده بود.

این ادعا درست به نظر می‌رسد. عوامانه است فکر کنیم کشوری که از محل فروش نفت درآمدهای سرشار دارد، مشکل ارزی داشته باشد. البته اتفاقاتی که در سال‌های گذشته هم به کرات مشاهده شد، صحت این ادعا را تایید می‌کنند. بانک مرکزی در ازای دریافت دلار نفتی، ریال چاپ و روانه بازار کرد. این دلارها هم اکنون در اختیار بانک مرکزی هستند. این اقدام نشان می‌دهد کشور به میزان کافی ذخایر ارزی در اختیار دارد که هر زمان می‌خواهد آنها را تبدیل به ریال و سپس روانه بازار می‌کند.

پس حالا که ذخایر ارزی ایران به میزان کافی است چرا بانک مرکزی می‌خواهد بخشی از تقاضا را که در پی ورود واردکنندگان به بازار آزاد شکل گرفته به سوی بانک‌ها هدایت کند؟

به نظر می‌رسد با توجه به شرایط ایران در عرصه بین‌الملل، کشور به این ذخایر نیاز داشته باشد. حالا بانک مرکزی با این اقدام می‌خواهد واردکنندگان را به بانک‌ها بکشاند تا از طریق گشایش ال‌سی واردات خود را انجام دهند در حالی که همان‌طور که اشاره کردم این امر به دلیل تحریم و عدم پذیرش ال‌سی بانک‌های ایرانی ممکن نیست. در حقیقت صادرکنندگان باید تقاضای بازار به ارز را تامین کنند اما به این دلیل که صادرات ما چندان قابل توجه نیست بانک مرکزی این وظیفه را بر عهده گرفته است.